

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja, vsak dan sreček, izmahi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez posiljanja na dom za se leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za posiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. Za oznalila plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenje je v Rudolfa Kirbiša hiši. Gledališka stolba.

Upravljenju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Naša narodna ravnočravnost.

(Konec.)

Glavna ovira slovenskemu uradovanju bilo je pomanjkanje slovenskih tiskovin, kajti v okrožji Graške deželne nadšodnije morale so vse sodnije svojo potrebo na raznih tiskovinah naročati pri deželni nadšodniji. Kdo naj bi si upal naročati slovenskih tiskovin, ko je vsakdo znal, kako nemilostno se gleda slovensko uradovanje. Ekselencia Waser pa tudi ni dopuščal, da bi se od kod drugod naročale tiskovine, da se ne odtegne zaslužek Graški Leykamovi tiskarni.

Leta 1881 je torej jeden slovenskih državnih poslancev, kateri se je za to stvar najbolj zanimal, stopil v dogovor z državno tiskarno na Dunaji, ki je bila pripravljena slovenske tiskovine po isti ceni, kakor nemške začatki, ako justično ministerstvo to želi. Obrazce slovenskih tiskovin v kazenskem postopanju izdelal je g. dr. F., tačas adjunkt v P. na Štajerskem, pregledali so jih še drugi uradniki in jezikoslovci in državna tiskarna jih je potem načrnila. Z ukazom od 1. decembra 1881, št. 19.230 pa je justično ministerstvo predsedstvu Graške deželne nadšodnije naznalo, da je državna tiskarna založila slovenske tiskovine. Ekselencia Waser je z okrožnico od 2. januvarja 1882, št. 9221 naznalo ministerški ukaz podrejenim sodnjam, toda z dostavkom, da se smejo slovenske tiskovine v zmislu ukaza od 15. marca 1862 le rabiti v občevanji s strankami, ki so samo slovenščine zmožne in da sploh za leto 1882, ker so nemške tiskovine že razposlane, ni več mogoče naročiti slovenskih. Torej naj sodnije šele za leto 1883 predlože svoja naročila za slovenske tiskovine. Spet je moralno justično ministerstvo vmes posegati in ukazati, da naj sodnije slovenske tiskovine naročajo naravnost pri državni tiskarni.

Še do dandanes pa vprašanje slovenskih tiskovin za sodnije ni popolnem rešeno, kajti manka jih še nekoliko za kazensko, večina pa za civilno-pravno postopanje. Lani vzplomladi je justično ministerstvo znova naročilo Graški deželnemu nadšodnjemu, da naj vse še potrebne tiskovine preskrbi in sicer v sporazumlenji s predsednikom Ljubljanske deželne sodnije g. Kočevarem, kot znanim veščakom in dobrim poznavateljem slovenskega jezika. Delo je menda končano in upati smemo, da do-

bimo jedenkrat vse za slovensko uradovanje pri sodnih potrebne tiskovine.

Za sodnije imamo torej dovolj jasne jezikovne naredbe, samo, da bi se jih držalo uradniško osobje. Zvršitev pa bi bila še hitrejša, ko bi Slovenci sami povsod zahtevali, da se naj pri sodnih ravna po ministerskih naredbah. Dokler pa so Slovenci pripravljeni, v nemškem jeziku spisani zapisnik, vsako nemško pogodbo itd. podpisavati, ne smemo zabavljati na uradnike, ako jim ni mar za slovensko uradovanje.

Prestopimo k političnim in finančnim uradom. Ker razen sodnikov vsi drugi državní uradniki neso nezavisni, morajo se ravnati po ministerških ukazih in zato ni bilo slišati nikdar od tacega upora proti ministerškim naredbam, katerih so se upali delati nekateri sodniški uradniki Pražaku. Na še omenjeno interpelacijo dr. Vošnjaka l. 1868 v Štajerskem deželnem zboru odgovoril je namestnik Mecsery, da je izdal 19. avgusta 1867, št. 2175 na vse c. kr. okrajne predstojnike na slovenskem Štajerskem sledično naredbo:

Minister notranjih zadev je z ukazom od 8. avgusta 1867, št. 3986 ukazal, da morajo političke oblasti uloge spisane v slovenskem jeziku ne le brez ovir v sprejemati, ampak v prvi stopnji (instanci) tudi v tem jeziku reševati, da morajo vabila, uradna pisma in ukaze osebam, ki so le slovenščine zmožne, izdavati v istem jeziku; zapisnike s tacimi osebami ali strankami, katere to izrečno želje, spisavati le v slovenskem jeziku in sploh se nasproti slovenskemu prebivalstvu tako obnašati, da se izogibajo vsem opravičenim pritožbam. Ob jednem ukazalo se je deželni personalni komisiji, da naj uradno osobje primerno prestavlja, ko bi v njegovi sestavi bila opovira, da se ukaz ne more točno izvrševati.“

Namestnik Mecsery je še dostavljal, da se jo tudi pri nastavljanju finančnih uradnikov zahtevalo znanje slovenskega jezika in da njemu ni došla nobena pritožba o nedostatkih, kateri bi se bili dogodili zaradi nezadostnega znanja slovenskega jezika v občevanji davkarij z občinstvom.

Ministerski ukaz od 6. avgusta 1867 št. 3986 velja še dandanes in je v narodnem oziru ugodnejši od jednakih ukazov justičnega ministerstva, ker ne omejuje slovenskega uradovanja na stranke, ki so

le slovenščine zmožne, ampak ga ukazuje tudi v tem slučaju, ako stranka želi slovenski zapisnik ali slovenski odlok. Ako torej politički ali finančni uradniki na slovenskem Štajerskem ne bi hoteli slovenski uradovati, treba jih je samo opominjati na gori omenjeni ministerški ukaz in ni misli, da bi se mu upal protiviti kdo iz političke ali finančne uradnega osobja.

Jednaki ukazi za političke in finančne uradnike bili so v istem času izdani za Kranjsko in že večkrat pozneje objavljeni v našem listu. Ker v tem oziru na Kranjskem zdaj ni slišati o posebnih pritožbah in ker so nemškemu uradovanju največkrat krive stranke same in samoupravni organi: občine, okrajni cestni odbori, krajni in okrajni šolski sveti, ne zdi se nam treba, teh ukazov še jedenkrat objaviti.

Dokazali smo tedaj, da imamo Slovenci in sicer v vseh slovenskih pokrajinih na Štajerskem, Kranjskem, Koroškem, na Goriškem, Primorskem in v Istri ne le v članu XIX. zagotovljeno narodno ravnočravnost, ampak za vse sodnije v rečenih pokrajinih veljavne jezikovne naredbe. Prvi upor v uradniških krogih proti tem naredbam je izginil in ni več slišati, da bi se sodniški uradniki protivili ministerškim naredbam zaradi tega, ker so le naredbe in ne zakoni. Narod naj tedaj povsod zahteva pravico svojemu jeziku, opira se na omenjene zakone in naredbe in nobeden uradnik mu je ne bode mogel odreči. Isto tako v političkem in finančnem uradovanju, katero se na Kranjskem, Štajerskem in Goriškem že zdaj vrši po večjem v zmislu ministerške naredbe od 6. avgusta 1867, le za Koroško in Istro, vsaj kolikor je nam znano, menda še ni take naredbe.

Konečno izrekamo željo, da naj bi so vsi jezikovni ukazi, ki se tičajo slovenskega uradovanja, zbirali in proglašali v posebni knjižici. In to delo pričakujemo od slovenskega političkega društva, katero naj bi se ustavilo v slovenskem središči, v Ljubljani.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja dne 22. decembra 1885.)

(Dalje.)

Pri razpravi o predlogih gospodarskega odseka glede dolenske železnične poprime prvi besedo

Kakor znano, imeli smo 4 francoske guvernerje. Prvi bil je Marmont, vojvoda Dubrovniški, fin, duhovit, liberalen mož. Drugi bil je general Bertrand, miren, previdno deluoč duh, vesten oskrbnik javnega premoženja, mož, česar zmernost in poštenost je narod občudoval. Tretji guverner bil je Junot, star vojak, vrl, kakor njegovo ime, poln dobrih lastnosti, ki pa je naposled imel nesrečo, da je zblaznel.

Za Junotom prišel je Fouché. Njegovo ime ni bilo baš popularno, nastopil pa je v neugodnih razmerah. Prvi guverner Marmont predstavljal je izredno moč in slavo, ki bi bila imela biti zaščita in meja bodočega ilirskega kraljestva. (Napoleon I. je namreč kaj rad poudarjal, da se mora Ilirija povezati z Bosno, Hercegovino in Črno goro, češ, to bi bila šahovna poteza proti Rusiji in proti Avstriji.) Drugi guverner general Bertrand, uredil je razmere mej zmagovalci in zmaganim duhom rednosti, spravljivosti in harmonije in skušal uživovarjati vključne interese.

(Dalje prih.)

LISTEK.

Charles Nodier.

(Spisal Ivan Železnikar.)

V literaturi francoski je na jako dobrem glasu Charles Nodier (porojen 1780 v Beranconu, umrl 1844) kot pripovedovalec in kot učenjak. Spisal je mnogo novel in romanov, bil izvrsten gramatik in leksikograf, kar pričajo njegova dela: „Dictionnaire universel de la langue française“, „Dictionnaire des onomatopées de la langue française“, „Éléments de linguistique“ itd., spisal je tudi malo, a jako slavno delo „Zadnji banket žirondistov“, v katerem je, opisovaje zadnji večer in klasične govore one jednodnevajsetorce, ki je v 31. dan oktobra 1793 pod nožem gilotine izdihnila hrabro svojo dušo, kakor sam pravi „nezakonito spajal drama z zgodovino“.

Za nas Slovence pa je Charles Nodier posebnega pomena. Bival je dlje časa mej nami, proučil je korenito vse naše razmere, običaje, naš značaj, bil upiven v javnem življenju ter se, kar je v tujih tako redko, tako iskreno zanimal za nas, da so

njegovi spisi pravi slavospev Slovencev na Kranjskem, vsaj za francoske okupacije pod Napoleonom I.

Sprva bil je Nodier v Trstu, potem prišel je v Ljubljano, takratno stolico kraljestva ilirskega. Leta 1812. podelil mu je general Bertrand na mesto grofa Agapita službo bibliotekarja na takratni licealni knjižnici in kmalu potem bil je imenovan urednik francoskega uradnega lista „Telégraphe officiel“, ki je izhajal, kakor v svojih „Spominih na republiko in na cesarstvo“ (zadnja izdaja iz l. 1872) sam pravi „v vseh treh deželnih literarnih jezikih“, to je: francoski, italijanski in nemški. Kakor Nodier pripoveduje, dodajal je pozneje temu listu skozi dva meseca prevod „v domaćem, to je slovensko-vendskem jeziku“ (dans la langue vulgaire, c'est à dire en slave vindique). To je torej bil prvi slovenski dnevnik. Žal, da od tega dnevnika, oziroma slovenskega prevoda ni nikjer niti jednega izvoda dobiti. Vse, kar o tem vemo, je le na sicer popolnem verodostojno izpoved Nodierovo omejeno.

V označevanje Nodiera bodi mi dovoljeno prispeviti, kar piše sam o občevanji s takratnim generalnim guvernerjem Fouchéjem.

poslanec dr. Papež. Govornik pravi, da neče ponavljati razgovorov, ki so se vršili zastran dolenjske železnice v kranjskem deželnem zboru že nad dvajset let. Dolenji nečajo več govorjenja, tega je dovolj, sedaj pričakujejo nujna delanja. Če vlada boče kaj odločnega ukeniti v tej zadevi, bode to gotovo storila, kar ima zgradba dolenjske železnice veliko važnost z narodno-gospodarskega stališča, potem pa tudi velik pomen za nekatere kraje na Dolenjskem, kjer je vsled slabe komunikacije nastala silna revščina, tako da bode ta zgradba imela v prvi vrsti pomen — silne zgradbe, „Nothstandsbau“. Kakor je povedal poslanec Luckmann v seji gospodarskega odseka, kot strokovnjak, tehnična dela še neso toli dovesena, da bi vlada mogla na tej podlagi predložiti že v sedanjem zasedanju postavni načrt o dolenjski železnici. Želja Dolenjev gre najprej na to, da bi se tehnična dela pospeševala, kolikor mogoče, da se ne zgubi zopet jedno leto.

Dolenji stavijo pač vso nado na državne svoje poslance, in posiance vse dežele, kateri bodo imeli priliko pri razpravah o carinski in trgovinski zvezi z Ogersko izdatno uplivati na to, da se omogoči zgradba dolenjske železnice v zmislu predloga gospodarskega odseka, pa tako, da se bode načrt zmatral kot jednotni projekt, da se ne bode morda jednostransko zdala, morebiti le Kočevska proga, kar bi bila nesreča za deželo.

(Poslaneca Hrena: govor priobčimo jutri po stenografičnem zapisniku na drugem mestu.)

Poslanec Pfeifer: Ker je naša dežela po svojih skromnih močeh položila prvi temelj dolenjski železnici s tem, da je žrtovala znesek 5000 gld. ki se je porabil v to, da so letos cesarski inženérji pregledovali in premerili zemljo, kjer se bo dolenjska železnica izpeljala, storjen je nadpolni korak, ki nas bliža gorkozaželenemu cilju, katerega doseči se trudimo Dolenji že dolgih 20 let.

Naša dežela je s tem jasno pokazala, da se živo zanima za dolenjsko železnicu; sedaj pa cesarski vladni na Dunaju pripada naloga nujno pripraviti tehnične poizvedbe in načrte ter na podlagi teh operativ predložiti državnemu zboru zakon o zgradbi dolenjske železnice — kar pospeševati bode moje in gotovo mojih tovarišev odiočno prizadavanje v državnem zboru.

Poslanec Deu radostno pozdravlja danes zaslišana naznania, ker je iz istih razvidno, da se slavna vlada gorko zanima tudi za dolenjsko železnicu. Slabo stanje na Dolenjskem se je razširilo in prebivalstvo se posebno iz krajev, katere govornik zastopa, izseljuje v Ameriko. Kaj pomaga lepo ozemlje in ugodno podnebje, če pa zasluga ni, ker manka prometa. Govornik konečno izraža upanje, da se bode s podporo vlade, proga železnice raztegnila tudi na mejo dežele in dalje na Hrvatsko.

(Dalje prih.)

Peticija

kranjskega obrtnega društva, ki se je po posebnej deputaciji izročila g. poslancu Šukljeju s prošnjo, da jo deželnemu zboru predloži in podpira, slöve:

Visoki deželni zbor kranjski!

Neobhodna sila — pritožbe o pomanjkanji dela in zasluga, ki nam dohajajo iz vseh obrtniških krogov, napotila je v torek 8. dan decembra zastopnike kranjskega obrtnega društva in mnogo rokodelskih mojstrov k posvetovanju, kako preprečiti napredajoči propad malih obrtnih podjetij in kako pomagati vsaj domačim pomočnikom in njih družinam, ki že sedaj pomanjkanje trpe, do dela in do zasluga.

Pri razpravi mnogoterih uzrokov, ki pospešujejo propad rokodelstva; spoznali smo, da je način, po katerem se ustvarjajo obrtni izdelki v kranjski prisilni delavnici — izmej najškodljivejih in da malega rokodelca najbolj in neposredno uničuje.

Dočim je vsled mnogoterih prošenj in pritožeb visoko c. kr. ministerstvo zle nasledke kaznilnične konkurence s tem pripoznalo, da je vodstvu c. kr. kaznilnic zaukazalo, naj se vsprejem obrtnega dela po vse moči omeji, — naj se išče eraričnega dela, ter da naj bodo cene primerne vnanjam običajnim cenam prostega dela, — sklenil je visoki deželni zbor v svojem prejšnjem zasedanju, da se ima uprava prisilne delavnice pobrigati za to, da nabere po tujih krovina v priljubljenosti, da se napolnijo vsi prostori, ter da sme v ta namen, da ne bode dela primanjkovalo, cene dela toliko znižati, da se le pokrijejo upravni stroški.

Ta sklep vis. deželnega zбора, ki nam razliko meje nazori vis. c. kr. vlade najjasneje predstavlja, ne jemlje najmanjšega ozira na obstanek in potrebe domačih, davkoplacajočih rokodelcev, katerim vsled visokih davkov in deželnih dokladov ter vsled v novo podražene stanarine in visocih opravilnih stroškov gotovo ni mogoče za iste cene delati, katere odmerja režija prisilne delavnice.

Nasledki take neprimerne konkurence so pa za tukajšnje rokodelce tem huj, ker se še dva zavoda, c. kr. kaznilnica na Gradu in pa kaznovalni zapor deželne sodnije v Ljubljani, čeravno na nekoliko manj kvarljivi način, vendar v obilni meri pečata z obrtnim delom.

Čeravno se v naše začudenje izkazi, koliko in kakšnega dela se na tukajšnjih kaznilnicah na leto dogotovi, nikdar ne objavijo, — vendar ne pretiravamo, trdeč, da se po vseh teh zavodih v Ljubljani peča najmanj 500—600 osob dan za dnem s takim delom, ki se odtegne tukajšnjim rokodelcem.

Dokler rokodelci po novošegni kupčiji z načrtem blagom, katero se v vseh strokah nahaja po kupčijskih prodajalnicah iz tujih tovarn, v katerih se za „gladno mezdo“ dela, — neso oškodovanili in dokler se je izvrševanje rokodelskega dela po kaznilnicah v mnogo primitivnej meri, kakor sedaj z najboljšimi stroji in orodjem, vršilo, neso bili nasledki tolikanj občutljivi, kakor sedaj.

Ker so poleg tega pridobinjske razmere dan za dnem slabje; ker so posebno konsumenti nižjih krogov izgubili zmožnost kupovanja, ni čuditi se, da se potrebščine naročajo ondu, kjer se more izdelovati za neznačne cene, na zasobne stroške davkoplacovalcev.

Znano nam je sicer, da ima uprava prisilne delavnice in deželna blagajna finančno korist s tem, da pospešuje razvoj in razširjenje prisilne delavnice, — da ima v nekih strokah celo zalogo načrenega blaga, da dela na up, da z jedno besedo — uporablja vsa običajna sredstva proti obrtništvu, a prepričani smo tudi, da se mora tak vsem narodno-gospodarskim načelom nasproti joči, nenačrni pritisk na vrednost prostega dela obrniti v škodo dežele, posebno pa v propad glavnega mesta, kateremu nastane temveč škoda, kolikor več se obrtnega dela v prisilni delavnici izvrši.

Ker se vsled postave od 24. maja 1885 tika, joče se prosjakov in delomrznih ljudi, zauzame osnova novih prisilnih delavnic in ker se moramo v resnici batiti, da se bode tudi za take delavnice delo ondu jemalo, kjer se najlože dobiva, namreč rokodelcem. — zdi se nam ravno sedaj čas umesten, da opozarjam vis. deželni zbor na resnico, da se bode število prisiljencev tem bolj množilo, kolikor več bode prisilnih delavnic, ker bodo te jedini zavod, v katerih bode pohajkujoči pomočnik dela dobil.

Pojasnujoč to za obstanek rokodelstva in meščanstva važno vprašanje, dovoljujemo si opominjati, da je skrajni čas, da se ta zadeva reši ter začne pretresati vprašanje, s čim se bode pečalo čim dalje bolj rastoče število prisiljencev, ne da bi se z njimi uničevala poštena obrtništvia.

Nadejamo se, da bode vis. deželni zbor nujnost in istinitost te naše izjave dobrohotno pripozna, ter sklenemo z utemeljeno prošnjo:

Visoki deželni zbor blagovoli naj zaradi nujnosti vsprejemanje obrtnega dela v prisilni delavnici takoj omejiti, posebno pa naj se odpravi način izdelovanja za upravne stroške.

Prej ko mogoče skliče naj se pa enketa, kateri naj se povabijo tukajšnji rokodelci in zemljivočni posestniki v posvetovanje, s čim naj se pečajo prisiljenci, da ne bodo vsi zli nasledki tach zavodov ostali jedino le na ramah poštenih rokodelcev.

Usvojamo si pa že sedaj izreči svoje mnenje, da, ko bi se prisiljenci intenzivneji pečali s poljedeljstvom in s kulturnim delom, bi to bilo v večjo splošno korist, gotovo pa toliko, kolikor sedanje delo rokodelski stroki v škodo.

V Ljubljani 8. decembra 1885.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. januvarja.

Debata o Romančukovim predlogu v gospodarskem deželnem zboru je jasno pokazala, da Rusini nemajo pričakovati pravice od Poljakov. Najpri poljski vodje so se odločno izrekli proti ru-

sinskim terjatvam. Čuli so se vsi oni argumenti, katere smo vajeni slišati od nemškutarjev. Romančuk je namreč predlagal, da bi se uvel rusinski učni jezik v onih šolah, kjer obstoje zakonite potrebe. Pri utemeljevanju svojega predloga je omenjal, da 2^{1/4} milijona Rusinov v celi deželi nema nobene večrazredne ljudske šole in samo jedno gimnazijo. Šolski odsek je pa popolnem predelal prvotni predlog in predlagal samo sledeče tri resolucije: Vlada se naprosi, da poskuša v onih mestih, kjer biva nad 3000 Rusinov, ustanoviti rusinsko ljudsko šolo, pa le tedaj, ako se bode pokazalo, da dovolj staršev hoče pošiljati svoje otroke v rusinsko šolo. Deželni odbor naj sam preudari, ali naj bi se osnovala še jedna rusinska gimnazija kje v Galiciji. Vlada naj se naprosi, da bodeta oboje deželna jezika obligatna v srednjih šolah, ako starši ne bodo zahtevali, da se učenec oprosti učenja drugega deželnega jezika. Proti poslednji resoluciji se je takoj izjavil vladni zastopnik, prvi dve pa v taki obliki nemata nobenega pomena. Ni čuda, da so se rusinski poslanci izjavili, da ne morejo glasovati za te resolucije. Pa še to je bilo nekaterim Poljakom preveč ter začela se je ostra debata: Grof Golejewski se je naravnost izjavil proti vsakej spravi z Rusini. Vitez Torešiewicz je trdil, da so Rusini sovražniki dežele, na katere se ne sme ozirati. Bobrzynski nazivljal je Rusine inferiore pleme. Grof Tarlovski je trdil, da jednakopravnost meje narodi ni mogoča, kakor tudi meje posamnimi osobami in ne. Nadalje se je veliko govorilo o poljski kulturi, zgodovini itd. Rusinski poslanec Romančuk je zavračal resolucije šolskega odseka in govoril poljskih poslancev kot razumljenje rusinskega naroda. Najboljši je govoril rusinski škof v Stanislavu Peleš. Zavračal je odločno poljsko postopanje kot katoliški cerkvi škodljivo. Njegov govor imel je vsaj toliko upliva, da so se odsekovi predlogi zavrnili nazaj v odsek, da jih predela. Toda mi smo preverjeni, da odsek tudi sedaj ne bode za Rusine nič boljšega sklenil.

Vnanje države.

Srbsko-bolgarska mirovna pogajanja se še niso pričela. Odpolnenci za mirovna pogajanja so sicer že imenovani, a kraj, kjer naj bi se mirovna pogajanja vršila, še ni določen. — Vojni ujetniki se meje Bolgarijo in Srbijo še niso zamenjali, Bolgari se branijo plačati Srbiji stroške, katere je imela za vzdrževanje ujetih Bolgarov. Ugovarjajo namreč, da ujeti Bolgari niso bili vojni ujetniki v pravem pomenu besede, ampak le po sili odpeljani mirni kmetje.

V pondeljek se je **srbski** kralj vrnil v Belgrad. Na kolodvoru ga je pritakovalo mnogo naroda. Pozdravil ga je načelnik mestne občine, zagotavljajoč mu udanost Belgrajskega prebivalstva. Kralj se mu je zahvalil na pozdravu in izrazil nado, da bodo mestjani vedno pripravljeni braniti interes Srbske.

„Novoje Vremja“ zavrača trditve raznih listov, da je postopanje **Rusije** v sedanjih orientalnih krizi nerazumljivo. Ta list pravi, da ima Rusija v orientalni politiki dobro določen smoter. Opazuje vse dogodke in se pripravlja za odločilni trenutek, ko se bode imelo odločiti vprašanje o življenju in o smrti Turčije. Rusija je vedno pazna nasproti vsaki koaliciji njenih sovražnikov, pa tudi njenih prijateljev. Sedaj že nikdo ne dvomi, da se bode razdelila turška država. Čim več sil bodo nabrala Rusija, tem bolj gotova bode svojih zaveznikov, katerim je ljubše mirno sporazumljene nego krvavi boji.

Carigradski patrijarh je bil odredil, da se mora nabirati po cerkvah za turško vojsko. To je pa seveda tako razčilno **Grke**. Kakor se je pa sedaj zvedelo, patrijarh ni tega storil iz posebne udanosti do Turčije, ampak le zategadelj, ker se je bolgarski eksarh zopet obrnil do turške vlade, da bi se mu priznala jurisdikcija nad Bolgari v Makedoniji. Patrijarh hoče s to patriotično demonstracijo odvrniti Turčijo, da ne bi se udala željam bolgarskega eksarha, katerega podpirata tudi Rusija in Anglija. — Krečani so zopet poročili v Carigrad, da se bodo pridružili Grške, ako se prizna združenje Bolgarov. V turških vladnih krogih pa nečejo nič slišati o kakih kompenzacijah Grške in so pripravljeni z Grško začeti skrajni boj, ko bi Grki zahtevali kako povekšanje svoje države.

Te dni so **ameriški** živinarji imeli shod v Chicagu. Pri tej priliki je poljedelski komisar Colman objavil, da po statističnih izkazih živinarstvo ne napreduje tako hitro, kakor pa narašča prebivalstvo. Leta 1885 prišlo je v Zjednjenih državah na 1000 prebivalcev 764 goved, leta 1860 pa na 1000 prebivalcev 814 goved. Colman misli, da bodo živinarstvo v primeru s številom prebivalstva še bolj padalo, ker bodo še več obširnih pašnikov v kratkem premenili v njive. Potem takem bi se evropskim živinarjem ne bilo toliko bati ameriške konkurence.

Dopisi.

Iz Ptuja 5. januvarja. [Izv. dop.] V deželnem zboru štajerskem je naš poslanec g. doktor filozofije Ausserer tožil, da peslovenjenje Spodnjega Štajera napreduje, in da Nemci v našem okraju na polji šolstva v zadnjem času drugačna vsebina ne morejo zaznamovati, nego, da jim je učiteljica roč-

nih del po njihovi volji imenovana. To je velika neumnost, katero je naš poslanec izustil. Mi bi se temu javkanju bolj čudili, ko bi prihajalo iz drugih ust, ker kolikor smo imeli prilike, z gospodom Aussererjem se seznaniti, mu moramo očitati, — prosimo ga samo, naj nam ne zameri, — da je tako plitev, in da ga te sodbe tudi njegovo doktorstvo filozofije rešiti ne more. Nemško-liberalni poslanec mora sedaj biti kričač in nestrpljiv protivnik vsega, kar je nemško; drugih lastnosti mu ni treba. Če bode napočila spet doba zmernosti, ko bode delati z „uma svitlim mečem“, tedaj bode tudi doktora filozofije Ausserer-ja slave konec.

Kar pa se tiče omenjene učiteljice ročnih del, se nam zdi potrebno, sledče objaviti: učiteljica, katero je naš poslanec imel na misli, je gospodičina Omulec na šoli Ptujiske okolice. Omulec ne zna ne besedice slovenski, njene učenke pa ne besedice nemški; tako se v šoli učiteljica jezi nad otroki, ker je ne razumejo, otroci pa njo smešijo, kar jim nekaj razlagata, cesar ne razumejo. Ali je to v prid pouku, to naj g. doktor filozofije Ausserer ugane. Ko je gdč. Omulčeva na slovenski šoli nameščena bila, je precej sprevidela, da jej je znanje slovenščine potrebno, in naprosila je gospoda, da bi jo slovenski učil. Ko pa je naš okrajni šolski nadzornik g. Ranner to zvedel, rekel jej je, da jej ne treba slovenski se učiti, ker toliko, kolikor za občevanje s šolsko mladino potrebuje, se bode počasu od otrok samih privadila več znati pa jej ni treba. In tako je zares storila. To so nazori našega okr. šolskega nadzornika. — Tudi o tem hočemo besedico izpregovoriti, kako je gdč. Omulčeva učiteljica postala. Prosili sta poleg nje še dve učiteljici s izvrstnimi, precej boljšimi spričevali, kakor ga je gdč. Omulčeva imela, obe dve sta tudi s spričevali izkazali, da sta slovenskega in nemškega jezika popolnem zmožni.

Gdč. Omulčeva takega spričevala ni imela, ona je v svoji prošnji sama izrekla, da slovenski ne zna; in vendar je službo gdč. Omulčeva dobila, a nobena izmej omenjenih dveh prositeljic. Tako deželni šolski svet proti Slovencem postopa.

Mnogokrat se sliši od kakega učitelja prosilca, če jaz le v „terno“ pride, za dalje sem že oskrbljen, in to vsekdar takrat, če je učitelj Nemec ali nemškutar, ker le toti imajo zaslombo pri gospodu Rožek-u.

Dokler Slovenci ne bomo imeli zastopnika v deželnem šolskem svetu, in dokler bomo mi take šolske nadzornike na Spodnjem Štajerskem imeli, bode nam se zmiraj krivica godila.

Iz Ljutomera 6. januarja. [Izv. dop.] Zadnjega decembra preteklega leta je zadela naš trg in celi okraj nepričakovana nesreča; v sredo še polnem zdrav, v četrtek v jutro na veke oči zatisnil gospod Frane Šrol, tukajšnji župnik šele 66 let star. Koliko upliva je imel pokojni, ki je bil podnačelnik okrajnemu zastopu in ud krajnemu in okrajnemu šolskemu svetu — kako spoštovan je bil sploh, se je videlo pri pogrebu v soboto 2. januarja. — Kot odličen narodnjak in vnet duhovnik, je pokojni sporočil svoje precejšnje premoženje blagim namenom ter v dotični oporoki 5. marca 1884 imenoval glavnim dedičem Mariborsko dijaško seminarijo (Knabenseminar-Victorinum), katero bode vsled tega dobilo v roke blizu 10,000 gld.

Preteklo leto je pokojnemu veliko skrbi delalo grajenje oziroma povišanje tukajšnjega zvonika kajti farna Ljutomerska cerkev takorekoč ni imela zvonika, to je primerenega. Po neumornem trudu in denarni požrtovalnosti pokojnega se je posrečilo dovršiti delo, ki bode tukajšnje farmane še v poznejih letih spominjalo na umrlega Frana Šroba.

Kak udarec je zadel narodno stranko vsled smrti pokojnega ravno zdaj, ko so se Ljutomerski narodnjaki začeli zanimati za volitev v Ljutomerski občinski zastop, si lahko mislite.

Iz Krškega 3. januarja. [Izv. dop.] Svet bode morda mislil, da smo „Krčani“ zaspali ka-li? ker se o nas že toliko časa ni nič čitalo v kakšnem slovenskem časopisu. Res je, nekako mlačni smo postali, kajti zadnji dnevi minolega leta so bili za nas sicer viharni — in zbog tega tudi dopisnik ni upal v javne liste pisati, ker to bi bilo razburjnost le še bolj povekšalo. Sedaj šele, ko so se duhovi pomirili, hočem zopet delo dopisnikovo nadaljevati. Toda čitatelji „Slov. Naroda“ naj ne misljijo, da bodo izvedeli kaj posebnih — ali tajnih dogodkov iz starega Krškega mesta; oh ne! Čisto navadne in nedolžne novice poročam danes. Nekaj

besed o društvenem življenju na Krškem . . . Naše „bralno društvo“ je sicer nekaj mesecev spalo —; a novi odbor za tekoče leto je na „Silvestrov večer“ pokazal, da hoče zamujeno popraviti. Društveniki so pač pravo zadeli, da so v odbor volili može, ki morejo „Krško bralno društvo“ zopet povzdigniti na stališče, na katerem je bilo pred leti. Pri zadnjem večeli je bil spored, — vzlasti zavabno - komični — jako dobro sestavljen. Sicer smo slišali večinoma stare pesni, ter videli že nam znane igrokaze — a reči smem, da smo bili po vsem zadovoljeni. Kratka opereta: „Graščak in kmeta“ občinstvu tako dopada, da nikoli ne more prenehati, po zvršitvi hvaliti jo. Vsaj drugače ni misliti, kajti graščak (g. P.) ve svojo ulogo tako izvrstno rešiti, kakor nihče drugi. Kdor pri igranjih in petji njega opazuje, se grotovo zamisli v tisti nesrečni čas, ko so še graščaki drli in žulili uboge, njim podložne kmete. — Kmet Blaže (g. T.) je prvikrat pokazal, da ume izvrstno predstavljati jednake prizore; tudi ima jako lep glas! — Isto tako so se v pesni „Mihova ženitev“ vsi širje prav dobro obnesli; posebno je ljudem dopadala različna kmetska obleka.

Vmes in s početka sta pa nas kratkočasila z igranjem na glasoviru, kako spretna igralca gg. T. in R.; ta dva pač zaslužita, da ja javno pohvalim, ker sta nas zabavala skoro do belega dne. Nežni spol je imel priliko plesati, ker godbo sta preskrbovala omenjena gospoda.

Posebno pozornost je mej občinstvom vzbujal „poljski jud“ (g. P.), ki je razpostavil v društveni sobi svoj „bazar“. Na prvi pogled sem zares mislil, da imam pred očmi kakšnega „Abrahamovega“ potomca — in šele glas njegov mi je povedal, da ga zopet „markira“ naš Šime. Tenorist naš g. V. je nam za ta večer preskrbel dve komični predstavi: „Das Gartenhaus“ in „Urša iz Lajha“, kar je nam v podobah kazal in dobro pel s pomočjo gg. P. in R. Pred plesom se je vršila „tombola“, za kojo je odbor pripravil lepe dobitke. Spoznali smo, da mu ni toliko za dobiček, nego, — da se občinstvo sploh zabava — kar je popolnem pravilno in lepo.

Tudi smo izvedeli, da je novi odbor sklenil, vsako soboto napraviti plesne vaje. No, to smo že dolgo pogrešali — osobito je letosni predpost za kaj tacega jako pripraven, ker je „masa“ dolg.

Le tako naj „odbor bralnega društva“ napreduje, kakor je pričel — in koncem leta bode — če že drugača ne — za trud vsaj žel od zavednega Krškega občinstva — laskavo pohvalo. — Mislim, da sem za danes dovolj povedal. V tem smislu hočem nadaljevati in Vam, g. urednik, vse dogodke iz našega mesta, kakor tudi iz okolice, natančno — toda resnično in pravično poročati! —a—.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Ekscelenca grof Fran Coronini imenovan je predsednikom v ravnateljstvu orientalskega muzeja. Imenoval ga je nadvojvoda Karol Ludvik kot protektor zavoda.

— (V denašnji seji deželnega zabora) nazanil je deželni glavar, da je sklep deželnega zabora zaradi začasnega pobiranja deželnih doklad dobil Najvišje potrjenje. Potem se je reševal dnevni red do 1/2 ure popoludne. Bile so večinoma prošnje in oddelki poročila deželnega odbora na vrsti. Zanimiv je bil razgovor o prošnji občine Železniki zaradi pomanjkanja zdravnikov, o kateri je poročal g. poslanec župan Graselli, ter obširno razjasnil, koliko je zdravnikov na Kranjskem in kako pičlo število od leta do leta gine. Razgovora udeležil se je tudi deželni predsednik baron Winkler in poslanec dr. vitez Bleiweis-Trsteniški. Prihodnja seja je v ponedeljek.

— (Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ v Ljubljani.) Zopet nam je prijetna dolžnost, govoriti o neumornem delovanju vrlih Vrhničanov in je dostojno oceniti. Razpečali so, kot smo svoje dni že omenjali, že štiri krajcarske knjižice, tedaj primeroma največ. Prvi so pričeli z živo, uspešno agitacijo mej národnim ženstvom ter prodali jedno celo knjižico narodnim Vrhniškim gospém, drugo celo národnim Vrhniškim gospicam. Evo! zopet novega sredstva na korist našemu podjetju, ki so je izumili narodni trgovci Vrhniški in ki je tudi že izvršujejo. Pri večjih trgovskih računih naj se izplačujejo goldinarji v denarji, če ostali krajcarji pa z markami „Narodnega Doma“. Zdelo se nam je potrebno ta način nabiranja doneskov uvaževati in poudarjati, ker bi, če povsod dosledno ali pa

vsaj po previdnosti uporabljan, utegnil postati nov neusahljiv vir pomnoženju zaklada za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani. Čast in hvala neumornim Vrhničanom, naj bi našli povsod obilo posnemalcev. Razpečanih imamo sedaj 35 krajcarskih knjižic. XXXIV. smo dobili pod štev 290. (poverjenik g. A. Ž.) iz Ljubljane, XXXV. pod štev. 203. (poverjenik g. M. F.) iz Maribora. Lepo hvalo marljivima gg. nabiralcema! (Denar in oglasila pošiljati je blagajniku g. dr. Jos. Staretu, blagajniku „Narodnega Doma“ v Ljubljani.)

— (Matica Slovenska) je začela razpoljalati društvene knjige za 1885. leto. Ljubljanski udje jih dobivajo lahko od 8. do uštetega 12. t. m. vsaki dan od 11—12. ure dopoludne v društveni pisarni na Kongresnem trgu št. 7. I. nadstropje, po 12 jun. se jim bodo pa pošiljale na dom. Da se že skoro dospé do obče zaželenjene reda v plačevanju, bo Matica pobirala ob jednem z razposlanimi knjigami tudi društvenino za letošnje leto. Kdor želi društvu pristopiti še za 1885. leto, dobi tudi še lahko knjige. Društvenikom 1883. leta, ki za 1884. leto udine niso ponovili, ki imajo tedaj samo I. del Lovčevih zapiskov, bodi povedano, da se II. del tudi še vedno dobi proti kupnini 50 kr. Tudi društvenih knjig za 1884. leto sploh je še vedno nekoliko na razpolaganje. Da se od več strani izražani željí ustreže, sta Letopisu za I. 1885. prideljana tudi imenik in cenik vseh založnih knjig, s katerimi Matica še razpolaga.

— (Slovensko gledališče.) V torek predstavljal sta se igri: „Kdor se poslednji smeje!“ Gluma v 1 dejanji. Spisala Marija Knaufova, preložil Ivan Kalan, in „Trnje in lavor“, drama v 2 dejanjih, po Lefontu poslovenil F. Končan. Prvo igro predstavljal so gospici Zvonarjeva, Giz. Nigrinova in gosp. Danilo tako gladko, da smo lahko pozabili na nekatere prisiljenosti v dejanji. Druge igre smo zaradi tega z zanimanjem pričakovali, ker sta v njej imela glavni ulogi gospica Mat. Nigrinova in g. Gorazd, kateri slednji ob troških dramatičnega društva obiskuje gledališko šolo na Dunaju. Podobar Rolla je izmej najboljših ulog Gorazdovih in dasi je še le par mesecev na Dunaju, bil je napredek že viden. Igral je izvrstno. Gospica Nigrinova (brat Stefano) bila je kako brdka prikazen, ter kako vzgledno predstavljalna iskrega navdušenega mladeniča slikarja. Michelangelo g. Kocelja bil je brez vsake hibe, vsaka poteka kazala je starega veščaka. Gospica Vertnikova (Eleonora) igrala je prav dobro, vendar bi bili že zelo drugačno toaleto. Gg. Sršen, Slavko, Danilo, Perdan sodelovali so primerno. Mnogočrno občinstvo bilo je tako zadovoljno in izzivalo je glavne igralce z živio in slavaklici.

— („Sokola“ občni zbor.) Dasi so se nekateri člani, ki društveno delovanje kaj radi strogo kritikujejo, odlikovali po svoji odsotnosti, bil je vendar včerajšnji občni zbor „Sokola“ povoljno obiskan. Po nagovoru staroste g. Valentinciča, ki je oziral se na delovanje preteklega leta, čital nam je blagajnik g. Geba svoje poročilo, kateremu povzamemo da je „Sokol“ imel 200 članov, 1925 gl. 39 kr. dohodkov, 1496 gl. 69 kr. izdatkov. Premoženja koncem m. l. bilo je 2451 gld. 72 kr. Pritočki: „Društvenikov nasveti in interpelacije“ govorili so gg. Jeločnik, Zagorjan, Dežman. Njih predlogi glede nakupa „igrišča“, glede vspremjanja članov in da se prejšnji predstelovalci Kalšnik, Mayer, Milavec in Mulaček považajo in naprosijo, da zopet povzamejo prejšnjo svojo vspešno delavnost, vspremjeli so se brez ugovora. Pregledovalcema računov izvolita se gg. Jeločnik in Železnikar. Blagajniku g. Gebi in tajniku g. Bedenku, ki sta se odločno izrekla, da ne prevzame nobene izvolitve več, izreče se za vspešno in požrtovalno delovanje jednoglasna zahvala. Potem bila je volitev: Izvoljeni so: Starosta Ig. Valentincič, podstarosta Srečko Noll, blagajnikom P. Skalé. Odborniki: J. Paternoster, Armič, Jeločnik, Fink, Magolič, Schweiger. — V pomnoženi odbor za „Sokolovo maskarado“: gg. Dežman, Drenik, Druškovič, Duffé, Fink, Hanuš, Jeločnik, Turk, Zagorjan, Železnikar. Starosta g. Valentincič izjavlja naposlед, da volitev prevzame, se zahvaljuje na zopet izraženem jednoglasnem zaupanji in upa, da bode društvo po vzajemnem delovanju vspešno napredovalo.

— (Odlikovanje srčnosti.) Ko so lani valovi Ljubljance bili najsilnejši in je bilo vse barje

preplavljen, pala je pri stari cukrarnici služkinja Marija Zagorjan v deročo reko. Vsakdo je misil, da je po njej. Kar skoči Adam Pirč, korporal domačega pešpolka, v polni obleki v valovje in reši Marijo Zagorjan na veliko veselje na nabrežji stojecih. Za ta hrabri čin odlikoval ga je presveti cesar s srebrnim križem za zasluge, kateri mu je včeraj dopoludne ob 10. uri v navzočnosti vsega polka in častnikov general Groller-Mildensee kako slovesno na prsi pripel. Prizor ta bil je tako lep in je na čast našemu vrlemu domačemu polku.

— (Obrtniško delo po kaznilnicah.)

Niže-avstrijski deželní zbor sklenil je v svoji XI. seji sezidati dve novi prisilni delavnici. Ob jednem sklenilo se je pa po nasvetu poročevalca poslanca Granischha, da ima zaradi dela prisiljencev deželní odbor nalog, sestaviti poseben program, pri katerem se more jemati ozir na to, da naj se prisiljeni pečajo z delom na prostem, — in izdelovanjem potrebščin za deželne zavode, kolikor je to mogoče. Dalje naj se pečajo prisiljeni z javnim delom, ter z izdelki za državna in občinska oblastva. Na noben način pa se ne sme upeljati izdelovanje s stroji; in ne smejo se prisiljeni oddajati podjetnikom za take obrtnike, ki po obrtni postavi spadajo meji rokodelske obrtnije. Kakor iz predstoječih sklepov vidimo, se na Niže-Avstrijskem niti ne misli na to, da bi se delo za prisiljence od posameznih naročnikov jemalo, kakor se to pri nas godi; zato pa tudi mi upamo, da bode naš deželni zbor uvaževal prošnjo kranjskega obrtnega društva in odstranil konkurenco, ki bi utegnila uničiti vse tukajšnje rokodelstvo. — *

— (Deželno gledališče v Gradci) nas nikoli ni kaj brigalo, prvič, ker je nemško, drugič, ker samo to predstavlja, da je impotentno, predstavljati kaj prida. Da pa se je vendar kedaj o tem omenjalo v našem listu, šlo je od tod, ker smo se morali vprašati, kako pride štajerska dežela v to, da rečeno nemško gledališče od nje dobiva po 5000 do 6000 gld. na leto, zlasti pa, zakaj bi se z davki spodnještajerskih Slovencev zalagalo nemško gledališče? Še neumnejše je bilo to zategadelj, ker je od tega gledališče Graško mesto uživalo zakupino in sicer za vsaka tri leta 10.000 gld.? Zadnji čas se je menda zakupojemnik domislil, da prazno slamo mlati in zato je prosil, da bi se ga odvezalo od pogodb. Pri tej priliki se je konečno posvetilo tudi v glavi deželnega odbora štajerskega, in kakor se poroča, bode odbor še v tej sesiji deželnemu zboru predlagal, naj se deželno gledališče ponudi v zakup mestnemu zastopu. Tacih katastrof je treba, da nemški gospodarji v Štajerski uvidijo nespamet svojega gospodarstva!

— (Orožne vaje.) C. kr. ministerstvo za deželno brambo je že izdalo propise zastran orožnih vaj deželne brambe v 1886. letu. K vajam bodo sklicane vse čete deželne brambe.

— (Proti pogrešni meri.) Notranji minister je sporazumljnjem trgovskega ministra naročil vsem deželnim oblastvom, naj velijo vsem okrajnim glavarstvom, da bodo prav trdo postopala v rečeh mere in uteži ter sploh gledala na občine, kako zvršujejo tržno nadzorstvo.

— (Čitalnica v Gornjem gradu.) V novi odbor so voljeni gg.: Potočnik Lovro, dekan, predsednik; Detiček Jurij, c. kr. notar, podpredsednik; Kranjc Josip, tržan, blagajnik; Spedé Matej, učitelj; dr. Voušek Fran, c. kr. sodnik, Wolf Rajmund, zasebnik, Lončar Fran, bilježuradnik, odborniki; Pristan Franc, tržan, in Kolienc Ivan, župan, namestnika.

— (V mestnej klavnici) zaklalo se je pretečeni mesec: 259 glav goveje živine, 1256 prasičev, 441 telet, 106 kozlov in ovac, 11 kožičev in 13 konj.

Poslano.*

Poslano „Več občanov“ v tretji številki „Slov. Naroda“ namerava biti neprebrisanim Vipavcem pesek v oči. „Poslano“ skovali so nemškutarji, Lahin koristolovci. Ti hočejo imeti za župana človeka, ki je škodoval šolski zavod za več sto goldinarjev. Neprebrisani, vrlji, zreh in trezni Vipavci pozno dobro te občane v volčji koži in ravno radi tega volili bodo v zastop domača poštene možake, da nastane potem mir pri nas, kojega nam le tuje kalijo.

Več Vipavcev.

* Za objavljena pod to rubriko odklanja uredništvo odgovornost.

Poslano.

V sakdo more biti zdrav in doseči visoko starost, ako skrbi za svoje telo. Največ bolezni izvira iz krvi, tedaj je dolžnost slednjega, na to obračati največ pozornost. Naš m preiskavanju in dolgoletnim skušnjem se je posrečilo izumiti takša sredstva, katere hitro in brez zdrži nasledkov čistijo kri, krepč njen pravi tok. Naša zdravilna metoda je priznana in je že bila večkrat odlikovana z redi in zlatimi kolajnami. Ozdravljamo z vsphem bolezni, ki izvira iz spridene krvlji (brez živega srebra), žalostne nasledke skrivenih navad, nadalje slabotno stanje, kožne bolezni, še tako zastaraune rane, grinte, izpadanje las, trganje in revmatizem, vse ženske bolezni. Trakulje odstranimo po posebni metodi, celo pri otročih v malo urah. Kilove ozdravimo na racionalni način z našimi po novejših metodah napravljenimi pasovi za kilove, sicer počasi ali gotovo. Prosimo pošiljati zaupna pisma z obširnim popisom bolezni s poštno znamko za odgovor. (709—5)

Pravna klinika „Freisal“ v Solnogradu (Avstrija).

Tuji:

6. januvarja.

Pri Štemenu: Baron Schwiegel z Bleda. — Breuer, Ječadič z Dunaja.

Pri Maliniči: Wolf, Hošnik, Behofschitz z Dunaja.

— Bautz iz Ljubljane.

Pri cesarju avstrijskem: Bonča iz Celovca. — Sandini iz Fontabie.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. jan.	7. zjutraj	785-48 mm.	1°0°C	sl. zah.	obl.	230 mm.
	2. pop.	732 61 mm.	4°4°C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	732 58 mm.	4°0°C	sl. zah.	obl.	dežja.
6. jan.	7. zjutraj	732-66 mm.	1°8°C	sl. jz.	obl.	260 mm.
	2. pop.	732-88 mm.	4°0°C	sl. zah.	meglja	
	9. zvečer	732 15 mm.	2°4°C	brezv.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 3°1 in 2°7, za 5°9 in 5°5 nad normalom.

Dunajska borza

dné 7. januvarja t. l.

(Izvirno teleografično poročilo.)

Papirna renta	83	gld.	80	kr.
Srebrna renta	84	"	05	"
Zlata renta	111	"	40	"
5% marena renta	101	"	15	"
Akcije narodne banke	872	"	—	"
Kreditne akcije	299	"	30	"
London	126	"	55	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	10	"	01	"
C. kr. cekini	5	"	94	"
Nemške marke	62	"	05	"
4% državne srečke iz 1. 1854	250	gld.	127	75
Državne srečke iz 1. 1864	100	gld.	170	—
Ogrska zlata renta 4%	100	"	60	"
papirna renta 5%	92	"	50	"
5% štajerske zemljije odvez oblig	104	"	—	"
Dunavske srečke 5%	100	gld.	116	50
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	126	"	—	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	"	50	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	50	"
Kreditne srečke	100	gld.	178	25
Rudolfove srečke	10	"	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	104	—
Trammway-društ. velj. 170 gld a. v.	196	"	—	"

Zahvala.

Zalost o prebitkaj izgubi moje drage, nena-domestljive sopoge

Marije, porojene Hvala,

je našla najdobrodejnejšo tolažbo v priršnem sočutju, s katerim so skazali mili sorodniki, prijatelji in znanci poslednjo čast blagi pokojnjici.

Ginjenim srečem izrekam svojo najglobokejšo zahvalo slavnim čitalnicam, delavskemu bralnemu društvu in njega deputaciji ter vsem drugim darovalcem za mnogobrojne prekrasne vence, slavni rudniški kapeli in gg. čitalničnim pevcom za žlostinko, nositeljem vencev in meščanom za sven-te, slav. veteranskemu društvu za korporativno udeležbo in sploh vsem p. n. spremjevalec za lepi dokaz iskrenega prijateljstva. Prisrečna sožalovalna pisma pa so mojemu potrtemu sreču kaj dobro dela, zato Bog plati vsem stotero!

V Idriji, dne 6. januvarja 1886.

France Kos,

trgovec.
(15)

Razglas.

Davkoplačevalci se opozorujejo, da so obroki za vplačevanje cesarskih davkov za leto 1886 slediči:

1. Za zemljiski (gruntni) davek: vsak mesec do zadnjega dne meseca;
2. za hišni davek: vsako četrletje, in sicer 1. februarja, 1. maja, 1. julija in 1. oktobra;
3. za pridobitni davek (za patente): 1. januvara in 1. julija;
4. za dohodniški davek: koncem vsacega četrletja in sicer do zadnjega dne marca, junija, septembra in decembra.

Ako se ne vplačajo davki najdalje v 14. dneh po pretekli teh obrokov, se računajo od dotednih zneskov obresti, 4 tedne pozneje se pa izterjajo davki z eksekutivnim opominom, oziroma po eksekutivni rubezni.

To se naznana, da všeč vsak ob pravem času vplačati svoj davek ter se izogibati eksekutivnemu izterjanju.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 1. dan januvarja 1886. (11—1)

Krasno sadno drevje,

požlahteno z najfinjejšimi vrstami prodaja vodstvo deželne kranjske vinarske in sadarske šole na Slapu pri Vipavi po sledičih cenah:

Jabelka:
Visoka debla 40 kr.
Poldebla 30 "

Hruške:
Visoka debla 50 kr.
Poldebla 40 "

Česnje:
Visoka debla 40 kr.
Poldebla 30 "

Breskve:
Dveletne požlahtnitve na mandel 30 kr.

Visokost visokih debel, od koreninega vrata do krone računjeno, 160 cm., poldebel 115 cm., srednja debelost debel pa 9 cm. obvoda. (2—2)

Kranjci dobodo drevje 10% cenejši. — Zaznamek vrst na zahtevanje brezplačno.

Važno za trpeče na prsih in plučah.

Neogibno potreben zoper kašelj, hripenost, zasilenje, katar in oslavski kašelj, za take, ki želijo dobiti čist in krepek glas, za škrofelnaste, krvlione, slabotne, bleditne in krvrevne je

sok kranjskih planinskih zelišč,

s podbosforo kislim apnom in železom pomešan.

Lastni izdelek. Cena 56 kr.

Dobiva se v (673—9)

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Tako delujejo.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTUM
(brado ustvarjajoče sredstvo)
bez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih in osivelih laseh.
Uspeh po večkratnem močnem utrejaju zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1